

Kurslitteratur

CTL101: Svenska som andraspråk I inom ämneslärarprogrammet, för arbete i årskurs 7–9, gymnasieskolan och vuxenutbildningen, 30 hp

Litteraturlistan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet 2023-06-07.

Gäller fr.o.m. ht 2023.

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Sociolingvistiska perspektiv på flerspråkighet, 7,5 hp

Ahlgren, Katrin. 2016. "Språket – en biljett till frihet" – narrativ identitet i en migrationskontext. *Nordand* 11:2. S. 143–173. (31 s.)

Axelsson, Monica. 2004. Skolframgång och tvåspråkig utbildning. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 503–538. (36 s.) (Finns i kursplattformen.)

Blommaert, Jan & Backus, Ad. 2013. Superdiverse repertoires and the individual. I: I. de Saint Georges & J. J. Weber (red.), *Multilingualism and Multimodality: Current Challenges for Educational Studies*. Rotterdam: Sense Publishers. S. 11–32. (22 s.) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Bourdieu, Pierre. 1991. Den lingvistiska marknaden. I: P. Bourdieu, *Kultur och kritik: Anföranden av Pierre Bourdieu*. Göteborg: Daidalos. S. 135–151. (17 s.) (Finns i kursplattformen.)

Eliaso Magnusson, Josefina. 2015. "Självklart känns det mer tryggt att vara där inne" – om den sociokulturella kontextens betydelse för språkliga repertoarer och identiteter. *Nordand* 10:1. S. 7–28. (22 s.) (Finns i kursplattformen.)

Hedman, Christina & Magnusson, Ulrika. 2018. Lika eller lika möjligheter? Diskurser om skolämnet svenska som andraspråk inom det akademiska fältet i Sverige. *Acta Didactica Norge* 12:1. S. 1–20. (20 s.) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Horner, Kristine & Weber, Jean Jacques. 2018. *Introducing multilingualism: a social approach*. 2nd edition. London: New York: Routledge. (220 s.) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur. Följande kapitel läses (120 s.):

- Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari. Rinkebysvenska och andra konstruktioner av språklig variation i dagens flerspråkiga Sverige. (Kap. 12)
- Boyd & Bredänge. Attityder till brytning – exemplet utländska lärare i svenska skolor. (Kap. 15.)
- Milani, Tommaso. Språkideologiska debatter. (Kap 11.)
- Jonsson, Rickard. Inget tjafs och inget bråk – om skötsam svenskhet och ordningsstörande förortsslang. (Kap. 13.)
- Stroud, Christopher. Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. (Kap. 10.)

Karlander, David, Milani, Tommaso & Jonsson, Rickard. 2017. Gränsdragningar som språkideologisk praktik. I: Håkansson, David & Karlsson, Anna-Malin (red.), *Varför språkvetenskap?: kunskapsintressen, studieobjekt och drivkrafter*. Lund: Studentlitteratur. S. 237–253. (17 s.)

Kolu, Jaana. 2020. Tvåspråkiga Haparandaungdomars transspråkande och identitetspositionering ur ett diakront perspektiv (2014–2019). *Nordand* 15. S. 63–77. (15 s.) <https://doi.org/10.18261/issn.2535-3381-2020-02-02> (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Milani, Tommaso M. & Salö, Linus. (red.). 2023. *Sveriges nationella minoritetsspråk – nya språkpolitiska perspektiv*. Studentlitteratur. Följande kapitel läses (ca. 120 s.) Övriga kapitel används som resurs för studenternas grupparbeten:

- Salö, Linus & Milani, Tommaso. Minoritetspolitik och sociolingvistiska verkligheter (kap.1)
- Salö, Linus. Tider och erfarenheter i språkpolitisk historia (kap. 2)
- Raatamaa Visén, Pia & Halleson, Yvonne. De nationella minoritetsspråken i läromedel (kap. 9)
- Hyltenstam, Kenneth. Tankar om minoritetsspråken – ett språkideologiskt perspektiv (kap. 10).

Rydell, Maria. 2015. Performance and ideology in speaking tests for adult migrants. *Journal of Sociolinguistics* 19:4. S. 535–558. (24 s.) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Reath Warren, Anne. 2016. Multilingual study guidance in the Swedish compulsory school and the development of multilingual literacies. *Nordand* 11:2. S. 115–142. (28 s.) <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-136858> (14 juni 2022)

Siekkinen, Frida. 2017. Flerspråkiga elever i en enspråkig elevnorm. *Educare* 2017:1. S. 27–49. (23 s.) <https://ojs.mau.se/index.php/educare/article/view/489/405> (14 juni 2022)

Tillkommer ca 50 sidor utredningstexter, styrdokument och kursplaner och ca 50 sidor artiklar och egenhändigt inhämtad litteratur för grupparbete. Aktuella styrdokument för samtliga skolformer finns att hämta på Skolverkets hemsida:

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-forgrundskolan> (14 juni 2022) Totalt ca 809 sidor.

Delkurs 2: Svenskans grammatik i tvärspråkligt perspektiv, 7,5 hp

- Enström, Ingegerd. 2016 eller 2020. *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring*. 2:a eller 3:e uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren. (50 s. enligt lärarens anvisningar.)
- Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. (252 s.)
- Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Lund: Studentlitteratur. (205 s.)
- Källström, Roger. 2012. *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Lund: Studentlitteratur. (210 s.)
- Lundin, Katarina. 2009. *Tala om språk. Grammatik för lärarstuderande*. Kap. 1 & 2 (s. 11–65). Lund: Studentlitteratur. (55 s.)
- Philipsson, Anders. 2013. Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur. (34 s.)

Kopierat material om ca 50 sidor tillkommer.

Totalt ca 860 sidor.

Delkurs 3: Svenskans uttal i tvärspråkligt perspektiv, 7,5 hp

- Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Lund: Studentlitteratur. (135 s.)
- Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur. Följande kapitel läses (120 s.):
- Abrahamsson, Niclas. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. (Kap. 2.)
 - Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. Attityder till brytning - exemplet utländska lärare i svenska skolor. (Kap. 15.)
- Josephson, Olle. 2017. *Ett kompendium om stavning*. Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet. (Finns i kursplattformen.)
- Skolverket. 2018. *Uttalsundervisning*. Nyanländas språkutveckling, del 7. (25 s.)
https://larportalen.skolverket.se/#/modul/2c-nyanlanda/Grundskola/033_nyanlandassprakutveckling/del_07/ (14 juni 2022)
- Thorén, Bosse. 2019. *Svensk fonetik för andraspråksundervisningen*. Vulkan. (145 s.) (Finns i kursplattformen)
- Vallin, Mirjam & Tomas Riad. 2020. *Läs- och uttalsprotokoll*. SKRIVS 25. Intensivsvenska, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet. (12 s.)
<http://intensivsvenska.se/rapporter-och-resurser/> (14 juni 2022)

Kopierat material om ca 50 sidor tillkommer.

Totalt ca 771 sidor.

Referenslitteratur:

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi. Om svenskans accenter, melodi och uttal*. Lund: Studentlitteratur. (I urval enligt lärares anvisningar, ca 180 sidor.)

Derwing, Tracey M. 2008. Curriculum issues in teaching pronunciation to second language learners. I: J. Hansen Edwards & M. Zampini (red.), *Phonology and Second Language Acquisition*. John Benjamins publishing company. S. 347–369. (24 s.) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Derwing, Tracey M. & Murray J. Munro. 2015. *Pronunciation fundamentals: evidence-based perspectives for L2 teaching and research*. John Benjamins publishing company. (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.) Följande kapitel läses (36 s.):

- Pronunciation errors and error gravity (Kap. 4.)
- The ethics of second language accent reduction (Kap. 9.)

Garlén, Claes. 1988. *Svenskans fonologi*. Lund: Studentlitteratur. (232 s.)

Riad, Tomas. 2020. *Artikulatorisk fonetik och fonologi* (48 s.) (Finns i kursplattformen.)

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild. 2017. *Perspektiv på svenskt uttal: fonologi, brytning och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. (176 s.)

Delkurs 4: Andraspråksinläring och tvåspråkig utveckling, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2009. *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur. (Ca 300 s.)

Abrahamsson, Niclas & Bylund, Emanuel. 2012. Andraspråksinläring och förstaspråksutveckling i en andraspråkskontext. I: K. Hyltenstam, M. Axelsson & I. Lindberg (red.), *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Vetenskapsrådets rapportserie 5:2012. S. 206–231, "Förstaspråksutveckling i andraspråksmiljö." (Ca 25 sidor.)
<http://www.andrasprak.su.se/publikationer/facklitteratur/flerspr%C3%A5kighet-enforsknings%C3%B6versikt-1.109432> (14 juni 2022)

Enström, Ingegerd. 2016 eller 2020. *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring*. 2:a eller 3:e uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren. (Ca 50 s. enligt lärares anvisningar.)
Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger. 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur. Följande kapitel läses (ca 210 sidor):

- Abrahamsson, Niclas. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk.
- Abrahamsson, Niclas & Hyltenstam, Kenneth. Mognadsbegränsningar och den kritiska perioden för andraspråksinläring.
- Ekberg, Lena. Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå.

- Enström, Ingegerd. Ordförråd och ordinlärning – med särskilt fokus på avancerade inlärare.
- Hammarberg, Björn. Teoretiska ramar för andraspråksforskning.
- Håkansson, Gisela. Utveckling och variation – en tillämpning av processbarhetsteorin på svenskt inlärarspråk.
- Lindberg, Inger. Samtal och interaktion i andraspråksforskning.

Mitchell, Rosamond; Mylex, Florence & Marsden, Emma. 2019. *Second language learning theories*. 4:e uppl. New York, London: Routledge. (I urval enligt lärares anvisningar, ca 150 sidor.)

Norton Pierce, Bonny. 1995. Social identity, investment, and language learning. *TESOL Quarterly* 29:1. S. 9–31. (22 sidor) (Tillgänglig elektroniskt via Stockholms universitetsbibliotek.)

Kopierat material om ca 50 sidor tillkommer.

Totalt ca 807 sidor.